

Inhoud

Hoofdstuk 1	1
Flitsbediening en instellingen	
<i>Je moet toch ergens beginnen?</i>	
Zeven dingen die je nu moet weten.	
Als je ze overslaat...	2
Hier geldt hetzelfde. Sla ze gerust over, maar wel op eigen risico!	3
En hier dan nog iets	4
Dit zijn de laatste twee	5
Je staat op het punt om een 'systeem' te leren kennen	6
Je gaat niet veel liggen rommelen aan de achterkant van je flitser. Of helemaal niet.	7
Hier is meneer Flits!	8
Waarom TTL ervoor kan zorgen dat je een hekel hebt aan je flitser	9
De meest voorkomende reden dat flitsfoto's er slecht uitzien	10
Plaats je flitser niet boven op je camera	11
Gebruik je pop-upflitser nooit om te proberen je flitser op afstand aan te sturen. Nooit!	12
Waarom je draadloze bediening nodig hebt	13
Waarom je aan een draadloze trigger alleen niet genoeg hebt	14
Het verschil tussen optisch en radiogestuurd draadloos	15
Wat doe je als je flitser geen ingebouwde radiogestuurde draadloze ontvanger heeft?	16
Probleemoplossing: wat als je flitser niet afgaat	17
Wat is dat toch met die 'helderheid'	18
Wanneer op halve kracht te fel is	19
Het vermogen (helderheid) van je flitser aanpassen	20
Wat stel je in als beginvermogen?	21
Waarom ik je aanraad om de flitser op de modus Manual in te stellen	22
Je flitser in de modus Manual zetten	23
Zo laad je je flitser sneller op	24
Welke soort batterijen moet ik gebruiken?	25
Hoofdstuk 2	27
Flitsen op een hoger niveau	
<i>Meerdere flitsers gebruiken</i>	
Gebruik je meerdere flitsers?	
Breng ze onder in verschillende groepen.	28
Op deze manier ken ik mijn flitsers aan een groep toe	29
Meer dan één flitser in een groep	30
Maak gebruik van kanalen om te voorkomen dat andere fotografen je flitsers activeren	31
Met de slave-modus zonder draadloze verbinding een tweede flitser activeren	32

Inhoud

Meer vermogen dan het maximale krijgen	33
Wil je een bredere of smallere lichtbundel?	34
Het instellicht van je flitser	35
Wil je minder hard licht?	
Plaats een diffusiekap op je flitser.	36
Wanneer werkt een diffusiekap niet?	37
Je flitser heeft een ingebouwde groothoekdiffusor	38
De witte stuiterkaart van je flitser gebruiken	39
Heb je een lichtmeter nodig?	40
Minder lang wachten tussen twee flitsen door	41
Beweging bevriezen	42
Met flits zachte, onscherpe achtergronden krijgen: gebruik high-speed sync	43

Hoofdstuk 3 45

Camera-instellingen voor het werken met flits

Dit deel is veel gemakkelijker dan je denkt

Waarom we in de handmatige modus moeten fotograferen	46
De sluitertijd regelt het licht in de ruimte	47
Het diafragma regelt de helderheid van de flitser	48
De ISO-waarde maakt het totale plaatje lichter of donkerder	49
Waarop moet je je sluitertijd instellen (en waarom)?	50
Wanneer pas je de sluitertijd aan?	51
Met welke diafragmawaarde moet ik beginnen?	52
Op welke waarde stel je de ISO-waarde in?	53
Checklist voor je camera-instellingen	54
Het grote geheim: het licht in balans brengen	55

Hoofdstuk 4 57

Flits gebruiken voor portretten

Hoe je mensen er geweldig uit kunt laten zien

Haal de flitser van je camera af	58
Maak het zacht en prachtig	59
Dit helpt een beetje, maar het is geen softbox	60
Mijn favoriete softbox voor flitsen	61
Je kunt voor slechts € 20 prachtig licht maken	62
Geen vriend om te helpen?	63
Pak je pinpas	63
Gebruik voor je tweede licht een striplightsoftbox	64
Een duidelijke focus en meer drama door het gebruik van grids	65

Inhoud

Gebruik voor strak gerichte lichtbundels metalen grids _____	66
Een paraplu gebruiken om het licht te verzachten (het werkt, maar doe het niet) _____	67
Groot, mooi licht komt van grote softboxen _____	68
Veel licht voor weinig geld _____	69
Opstelling voor een snel close-up portret (headshot) _____	70
De populairste plaats om je flitser neer te zetten _____	71
Meer (of minder) schaduwen creëren _____	72
Wat als je nog zachter licht wilt? _____	73
Hoe hoog moet je je flitser plaatsen? _____	74
Hoe dichtbij moet je je softbox plaatsen? _____	75
De juiste verlichting om je onderwerp dunner te laten lijken _____	76
Indirect flitsen kan je dag redden _____	77
Een tweede flitser toevoegen _____	78
Lichtafval gebruiken om portretten er professioneler uit te laten zien _____	79
Handmatig lichtafval creëren met 'flagging' _____	80
Opstelling met drie flitsers _____	81

Hoofdstuk 5

83

Flitsen op locatie

Dit zijn echt angstaanjagende dingen, dus misschien moet je dit overslaan

Waarom we kleurfilters moeten gebruiken op onze flitsers als we buiten fotograferen _____	84
Hoe ga je om met problematisch licht in de binnenruimte? _____	85
Hoe bevestig je een filter op je flitser? _____	86
Op maat gemaakte commerciële filtersets _____	87
Eenvoudig flitsen op locatie	
Stap een: Je onderwerp positioneren _____	88
Eenvoudig flitsen op locatie	
Stap twee: Meten _____	89
Eenvoudig flitsen op locatie	
Stap drie: Onderbelichten _____	90
Eenvoudig flitsen op locatie	
Stap vier: Je flitser positioneren _____	91
Eenvoudig flitsen op locatie	
Stap vijf: Voeg een oranje filter toe _____	92
Eenvoudig flitsen op locatie	
Stap zes: Flitsinstellingen _____	93
Eenvoudig flitsen op locatie	
Stap zeven: Meer filters toevoegen _____	94
Flitsen met een reflector als tweede licht _____	95
Buiten een beetje invullicht krijgen zonder softbox _____	96

Inhoud

Op bewolkte dagen kun je voor een zachte achtergrond een groot diafragma gebruiken	97
Een geweldige truc voor een mooie heldere achtergrond	98
Interieurs met flits fotografieren	99

Hoofdstuk 6 101

Zo belicht je achtergronden

Baby is terug!

De achtergrond belichten zonder tweede flitser	102
Voordat je een flitser op je achtergrond richt, moet je een beslissing nemen	103
Goedkope achtergronden	104
Welke kleur achtergrondpapier bestel je als eerste?	105
Canvas of geschilderde achtergronden gebruiken	106
Lichtstatieven voor het belichten van achtergronden	107
Waarom de afstand waarop je je flitser van de achtergrond af plaatst zo belangrijk is	108
Schakel alle lichten aan de voorkant uit wanneer je de achtergrond belicht	109
Hoe te belichten voor een effen witte achtergrond	110
Een bredere effen achtergrond belichten	111
Hoe te voorkomen dat licht op je achtergrond valt	112
Voorkomen dat licht van je achtergrondflitser op je onderwerp valt	113
Een achtergrond met een verloop creëren	114
Een strak schijnwerpereffect als achtergrond	115
Kleurenfilters voor de achtergrond	116
Kleur toevoegen aan je achtergrond	117
De kleur van je achtergrond veranderen	118
Een schijnwerpereffect met verloop op je achtergrond	119

Hoofdstuk 7 121

Flitsen op bruiloften

Daar komt de bruid...

Eenvoudige bruidsportretopstelling met één flitser	122
De bruid die zich voorbereidt fotograferen	123
De receptie fotograferen, optie 1: indirect flitsen	124
De receptie fotograferen, optie 2: het betere diffusiewerk	125
De receptie fotograferen, optie 3: de ruimte verlichten	126
De receptie fotograferen, optie 4: de flitser in beeld laten zien	127
Groepsfoto's belichten	128

Inhoud

Draai de flitskop bij indirect flitsen _____	129
Achter de bruid flitsen _____	130
Voeg een kleurfilter toe om het licht aan de verlichting van de ruimte aan te passen _____	131

Hoofdstuk 8 133

Je flitser bevestig je zo

Dat klinkt slecht, maar je begrijpt wat ik bedoel

Welk type lichtstatief gebruik je waarvoor? _____	134
Het nut van een kantelbeugel _____	135
Je 'kleine voet' gebruiken om je flitser te bevestigen _____	136
Mijn favoriet voor fotoshoots op locatie: bevestig je flitser op een monopod _____	137
Een tweede flitser bevestigen: klemmen _____	138
Een tweede flitser bevestigen: de flitserklem van Joby _____	139
Een tweede flitser bevestigen: TetherTools RapidMount SLX met RapidStrips _____	140
Een tweede flitser bevestigen: PlatyPod Ultra _____	141
Een tweede flitser bevestigen: Manfrotto Magic Arm _____	142
Meerdere flitsers tegelijk bevestigen _____	143

Hoofdstuk 9 145

Flitstrucs

Leer je flitser pootje geven, kwijlen, omrollen en licht apporteren

Een studioportretuitstraling zonder studio _____	146
De flitser en het lampstatief verbergen _____	147
Een zonsonderganguitstraling op locatie _____	148
Bewegingseffect dankzij 'dragging the shutter' _____	149
Drie verschillende belichtingen zonder je flitser te verplaatsen _____	150
Als je het licht niet via het plafond kunt laten weerkaatsen _____	151
Als je achtergrondschaduwen wilt zien _____	152
Je flitser een onderdeel van je foto laten zijn _____	153
De truc om geen licht op de grond te krijgen _____	154
Filters voor speciale effecten _____	155
De witbalans als tweede kleur gebruiken _____	156
Panvervaging en het beviereffect _____	157
Stroboscopisch effect _____	158

Inhoud

De klassieke dramatische Hollywood-uitstraling _____	159
Dramatisch portret en profiel _____	160
Tweekleurige achtergrondbelichting _____	161
De reflecties in een bril verwijderen _____	162
Eenvoudige opstelling met twee flitsers voor het belichten van producten _____	163

Hoofdstuk 10 165

Flits-workflow

Dit doe je bij een binnen- of buitenfotoshoot of een bruilofsreportage

Workflow voor een portret binnenshuis

Stap een: Plaats je flitser op een lichtstatief _____	166
Stap twee: Plaats een softbox voor je flitser _____	167
Stap drie: Gebruik de volgende instellingen op je flitser _____	168
Stap vier: Plaats hem hoog onder een hoek van 45° _____	169
Stap vijf: Gebruik de volgende camera-instellingen _____	170
Stap zes: Maak een testopname en beoordeel deze _____	171

Workflow voor een portret buitenshuis

Stap een: Met de rug naar de zon toe _____	172
Stap twee: Stel eerst de juiste sluitertijd in _____	173
Stap drie: Maak nu alles donkerder _____	174
Stap vier: Gebruik de volgende instellingen op je flitser _____	175
Stap vijf: Haal je flitser van je camera af _____	176
Stap zes: Plaats een oranje kleurfilter op je flitser _____	177
Stap zeven: Maak het licht zacht en flatterend _____	178
Stap acht: Plaats het hoog, onder een hoek van 45° _____	179
Stap negen: Schakel je flitser in en maak een testopname _____	180
Stap tien: Flitslicht en natuurlijk licht in balans brengen _____	181

Workflow voor een bruidsreportage

Stap een: Flitsen tijdens het klaarmaken _____	182
Stap twee: De bruidsportretten _____	183
Stap drie: De ceremonie _____	184
Stap vier: De groepsfoto _____	185
Stap vijf: Receptie, één flitser _____	186
Stap zes: Receptie, twee flitsers _____	187

INDEX 188

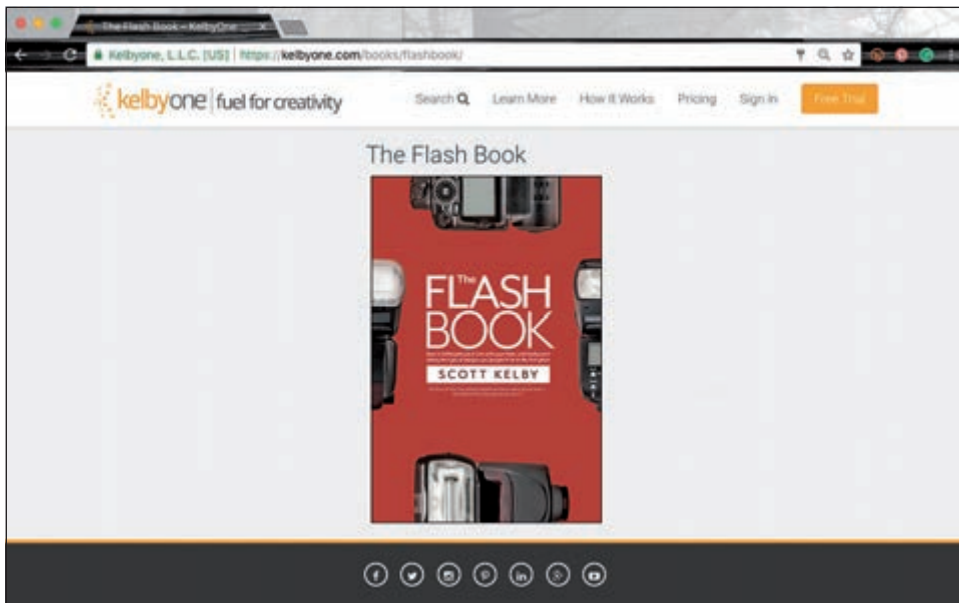
HOOFDSTUK EEN

Flitsbediening en instellingen

Je moet toch ergens beginnen?

Als je dit boek hebt gekocht, kan ik alvast een paar dingen over jou vertellen: (1) je hebt een onberispelijke smaak. (2) Je bent bedachtzaam, intelligent, je bent lief voor kleine dieren en mensen voelen zich op onverklaarbare wijze tot jou aangetrokken. Daarom verschijnen er vogels zodra jij in de buurt bent. En (3) flitsen is behoorlijk nieuw voor jou. Waarschijnlijk heb je al een flitser, maar heb je dit boek aangeschaft met het doel om uiteindelijk van je flitser te gaan houden. Daar heb je goed aan gedaan, maar als schrijver van dit boek ligt het natuurlijk voor de hand dat ik dat zeg. Dus laten we voor de eerlijkheid een willekeurige persoon op straat vragen of die het daarmee eens is. [korte pauze] Ja, ook die zegt dat je het juiste hebt gedaan, dus ik ben niet de enige. Maar goed, ik wil er zeker van zijn dat je overgang naar de prachtige wereld van de flitsfotografie zo pijnloos mogelijk verloopt en dat begint met het besef dat het gebruik van een flitser een levensstijl is. Al snel zul je met je hippe nieuwe flitsvrienden rondhangen en ga je naar flitsfeesten, flitsfestivals, flitsprotestmarsen en flitsrechtzaken. Ik wil ervoor zorgen dat je jezelf niet voor schut zet op deze evenementen vanwege het feit dat je nog geen flitsninja bent (maar wat je over ongeveer tien hoofdstukken vanaf nu wel zult worden, wanneer je het zwarte pak en dergelijke aangemeten krijgt). Maar op dit moment kan het gebeuren dat tijdens een flitsfeest een echte flitsnerd op je afkomt en je, om je voor gek te zetten, zal vragen waar de term 'flits' eigenlijk vandaan komt. Dit is een strikvraag. De meeste mensen zouden antwoorden in de trant van: 'Omdat deze voor een lichtflits zorgt?', waarop de nerd geërgerd met zijn ogen zal draaien, omdat hij het echte antwoord weet: flits is eigenlijk FLITS, een acroniem, rond 1890 bedacht door Eastman Kodak, dat 'Focus Licht In Tiende van Seconde' betekent. Als je dat ook maar voor een seconde hebt geloofd voordat je ging twifelen of het waar zou kunnen zijn, heb je waarschijnlijk te lang in het gefocuste licht gekeken. Welkom bij de hoofdstukinleidingen (waar ik je al voor waarschuwde in de inleiding van het boek ;-).

Zeven dingen die je nu moet weten. Als je ze overslaat...

...staat er iets verschrikkelijks te gebeuren. (1) Zaken zoals: niet weten dat er een speciale webpagina is met video's van mij en die je zeker nodig zult gaan hebben, of dat je de hoofdstukinleidingen nu wel of juist niet moet lezen, of hoe je voorkomt dat je rode vlekken krijgt als je over flitsinstellingen leest (ik geef de voorkeur aan gele vlekken, die jeuken minder). Je hebt slechts twee minuten nodig om deze vier bladzijden te lezen (ja, je moet de andere drie ook lezen), maar je zult blij zijn dat je dat hebt gedaan (het is te doen, hoor). O ja, dit is de link waar je de bonusvideo's en dergelijke kunt bekijken: kelbyone.com/books/flashbook. Oké, laten we nu verder gaan met de andere zes wezenlijke dingen (en stop met giechelen).

(2) Ik noem ze geen 'speedlights', ik noem ze gewoon 'flitsers'. Sommige bedrijven noemen ze een 'externe flitseenheid', sommige noemen ze 'speedlights', sommige mensen noemen ze 'Space Cowboy'. Sommigen zelfs 'Gangster of Love'. En omdat we het toch niet allemaal eens worden (en het wel heel knullig klinkt als je ze elke keer 'speedlight/flitser/externe flitser' noemt) houd ik het bij 'flitser'. Het is maar dat je het weet.

Hier geldt hetzelfde. Sla ze gerust over, maar wel op eigen risico!

(3) Flitsers zijn flitsers. En ze doen in principe allemaal hetzelfde. Ze produceren een heldere lichtflits. Als ik een flitser neem van € 600 en één van € 60 en deze allebei om de beurt in het donker af laat gaan, kun jij niet zeggen welke de dure was en welke de goedkope. Ze geven allebei een heldere witte lichtflits. Het verschil kan in de mogelijkheden of de constructie van de eenheid zitten, of het feit dat er één een ingebouwde draadloze radio-ontvanger heeft, maar als het gaat om wat ze tot stand brengen (een helder flitslicht) kan iedere flitser dat en zijn ze wat dat betreft nauwelijks van elkaar te onderscheiden.

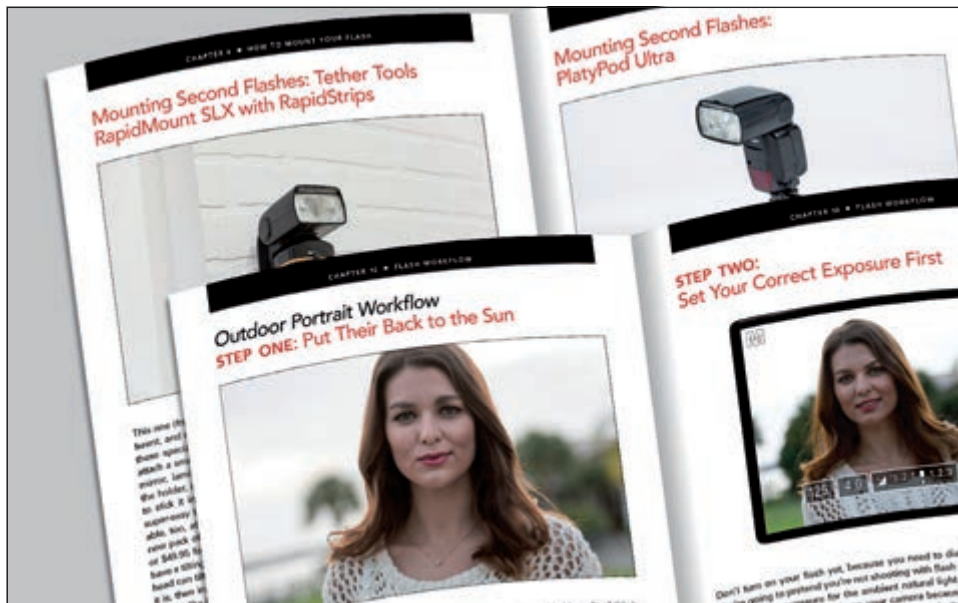
(4) Er zijn veel bedrijven die flitsers maken. Ik kan in het boek niet ieder model flitser opnemen, dus ben ik uitgegaan van de flitsers die de meeste mensen tegenwoordig gebruiken. Dat zijn flitsers van Canon, Nikon, Phottix, Sony en Yongnuo. Gelukkig werken alle flitsers ongeveer hetzelfde. Dus raak niet in paniek als je jouw merk en type niet in het boek ziet staan, vooral niet omdat we aan de flitsers zelf, behalve ze aanzetten en een paar basisinstellingen regelen, meestal niet zo heel veel doen.

En hier dan nog iets

(5) Moet je de inleiding van ieder hoofdstuk lezen? Ik houd in al mijn boeken een traditie in ere die mijn lezers óf waarderen óf verschrikkelijk vinden. Het gaat over de manier waarop ik de inleidingen van ieder hoofdstuk schrijf. In een gewoon boek geven deze korte inleidingen een beschrijving van de zaken in het komende hoofdstuk. Maar mijn inleidingen doen dat... nou ja... niet. Deze eigenaardige, intrigerende inleidingen hebben weinig tot niets met het eigenlijke onderwerp te maken. Ze dienen slechts als 'adem Pauze' tussen hoofdstukken en veel mensen vinden ze leuk (we gaven een compleet boek uit met niets anders dan hoofdstukinleidingen uit verschillende boeken van mij; en dat verzin ik niet), maar sommige mensen haten ze uit de grond van hun hart. Gelukkig heb ik de 'gekke dingen' beperkt gehouden tot deze bladzijden met inleiding, de rest van het boek is redelijk normaal. Maar voor het geval je een mopperkont bent en heel serieus: je bent gewaarschuwd. Dus als jij je daarin herkent, raad ik je aan om deze inleidingen maar gewoon helemaal over te slaan.

Dit zijn de laatste twee

(6) Soms moet je dingen kopen. Dit boek is niet bedoeld om je spullen te laten kopen, maar voordat je verder gaat, is het goed om te weten dat je soms bepaalde accessoires moet aanschaffen om de gewenste resultaten te behalen, van een lichtstandaard tot een kantelbeugel, diffusielichtkap of softbox. Ik gebruik zelf voordelige spullen en houd dus altijd mijn budget in de gaten en zoek naar goede deals voor spullen (misschien onnodig om te zeggen, maar de prijzen in dit boek waren de prijzen op het moment van schrijven en kunnen in de tussentijd veranderd zijn).

(7) Wat is dat voor hoofdstuk over workflow helemaal achter in het boek? Lees dat als laatste, nadat je al het andere hebt gelezen. Het is bedoeld als informatie om op terug te vallen als je de volgende keer op pad gaat voor een fotoshoot en behoefte hebt aan een stappenplan voor binnen-, buiten- of bruiloftopnamen. Oké, het wordt nu tijd om aan de slag te gaan en samen deze wilde wereld van flitsfotografie te betreden, bla, bla, bla...

Je staat op het punt om een 'systeem' te leren kennen

Ik heb goed nieuws en goed nieuws. Wat wil je als eerste horen? Goed, we beginnen met het goede nieuws. In dit boek ga je niet alles leren over flitsen. Je hoeft niet allerlei gekke flitsdingen te leren en je hoeft geen ingewikkelde berekeningen uit te voeren of moeilijke dingen te doen en je hebt ook geen lichtmeter nodig (oftewel, je gaat niet alles leren over flitsen; zo'n boek is het niet). In plaats daarvan leer je een systeem kennen, een zeer simpel systeem en een systeem dat ik al jaren gebruik. En ik ga het jou leren zoals ik het ook een vriend zou leren (gelukkig heb ik daar veel ervaring in, omdat ik het al aan veel vrienden heb geleerd). Goed, dat is het goede nieuws. Nu het andere goede nieuws: ik weet dat de methode die ik je ga leren werkt, omdat ik er letterlijk honderden e-mails, opmerkingen op Facebook en fora, socialmediaberichten, noem het maar op, van mijn cursisten over heb ontvangen. Ze vertelden me dat ze eindelijk de flitsopnamen konden maken waar ze altijd al van gedroomd hadden dat ze die konden maken. Na jaren worstelen gingen ze eindelijk van hun flitser houden. Het beste van dit systeem is volgens mij, dat het zo eenvoudig is, maar het is zeker anders dan wat je waarschijnlijk eerder al hebt geprobeerd. Dus als je dit leest en denkt: dit is niet wat ik op internet lees, dan is dat omdat ik het niet op die manier doe. Maar dit systeem werkt en als je het eenmaal geprobeerd hebt, word je vanzelf een gelovige. Of een 'Belieber', als het systeem je aanspreekt en je een fan van Justin Bieber bent (hoewel ik niet zeker weet of hij bij alles wat hij doet een flitser gebruikt). Ik wilde slechts dat je dit wist voor we verder in de materie duiken.

Je gaat niet veel liggen rommelen aan de achterkant van je flitser. Of helemaal niet.

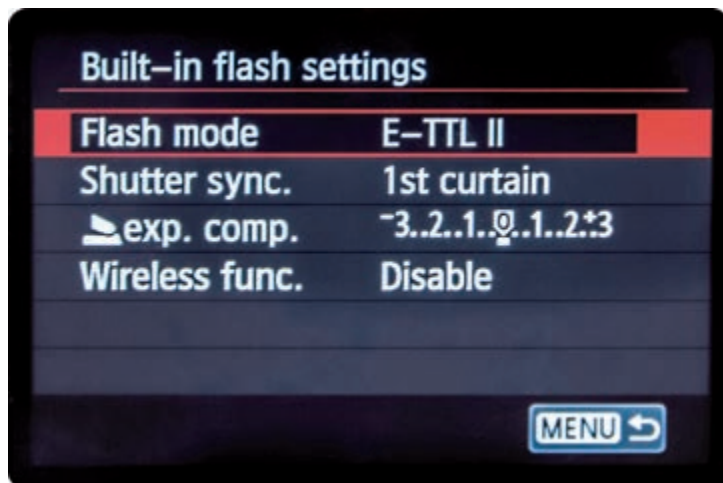
Een interessant onderdeel van dit 'systeem' is dat je eigenlijk niet vaak of zelfs helemaal niet aan de bediening op de achterkant van de flitser komt. In feite druk je op geen enkele knop meer, draai je niet meer aan een instelling of raak je de achterkant zelfs helemaal niet meer aan om een instelling te wijzigen als je eenmaal met een fotoshoot bent begonnen! Waarom is er dan een hoofdstuk over flitsinstellingen? Dat is omdat ik per hoofdstuk word betaald (dat is niet helemaal waar). De reden is, dat je net als bij een nieuwe televisie een aantal dingen moet instellen wanneer je de flitser voor de eerste keer gebruikt. Je doorloopt een instelprocedure, waarbij je een aantal instellingen en voorkeuren kiest. Maar wat veranderen we daarna nog op onze tv? Het volume en het kanaal. Voor de flitser geldt ongeveer hetzelfde. Je moet eerst een paar zaken instellen, maar daarna is eigenlijk het enige wat je nog aanpast de helderheid van de flits. (Spoiler alert: dat doen we niet door naar de flitser te lopen. We bespreken zo dadelijk hoe we dat wel doen.) Als de flitser eenmaal is ingesteld hoeven we niet meer aan alle overige instellingen te komen. In feite is het inschakelen van de flitser aan het begin van een opnamesessie en het uitschakelen aan het einde ervan het enige wat je nog doet aan de achterkant van je flitser. Dat maakt je flitsleven echt een stuk gemakkelijker (in wezen kun je met dit systeem stoppen met rommelen aan al die knoppen aan de achterkant van je flitser en je concentreren op het maken van een mooie foto).

Hier is meneer Flits!

Laat je niet intimideren door al die knoppen en menu's, want hedendaagse flitsers werken allemaal bijna hetzelfde. Ze hebben meestal een lcd-scherm, daaronder vier knoppen en daar weer onder een draaiknop. Sommige kunnen een paar extra knoppen hebben (zoals een aan/uit-knop of een testknop), maar voor het grootste gedeelte zien ze er hetzelfde uit en werken ze hetzelfde. En vooral zoals wij de flitser in dit boek gaan toepassen, omdat we niet de nerd gaan uithangen en naar de diep weggestopte eigenschappen gaan kijken, die alleen worden gebruikt door een klein deel van de gebruikers (en dan nog alleen als ze moe zijn van het spelen van Dungeons and Dragons). Omdat alle flitsers er ongeveer hetzelfde uitzien en werken, ga ik je niet op de ene bladzijde een Canonflitser, op de volgende een Nikonflitser en vervolgens een Sonyflitser enzovoort laten zien. We zijn daarom in ons nogal angstaanjagende sf-lab gedoken en hebben daar de merkloze flitser gecreëerd die je hierboven ziet en die we liefkozend 'meneer Flits' noemen (als we in een internationale stemming verkeren noemen we hem Mr. Flash, Señor Flash, Monsieur Flash of Flash-san). Raak niet te gehecht aan meneer Flits, (ja dames, hij is alleenstaand en beschikbaar) want je krijgt hem alleen in de eerste hoofdstukken te zien, met een vereenvoudigd lcd-scherm voor de instelling die je op dat moment moet aanpassen. Ik zal in de tekst echter ook regelmatig instructies opnemen voor de populairste flitsers. Overigens is de tekst achterop deze kleine schermpjes alleen geschikt om gelezen te worden door tieners met een zicht van 20/20 en zelfs zij moeten met hun ogen knijpen om ze te kunnen lezen. Je ziet tieners vaak een flitser aan elkaar doorgeven en vragen: 'Kun jij dit lezen?' En dan gaan ze over het weer praten. Echt waar.

Waarom TTL ervoor kan zorgen dat je een hekel hebt aan je flitser

Een aantal jaren geleden kondigde de flitsindustrie een doorbraak aan, genaamd TTL. (TTL is een afkorting voor lichtmeting 'Through The Lens' (door de lens). Enkele fabrikanten noemen hun model E-TTL, i-TTL enzovoort.) Dat is een techniek die de ingebouwde lichtmeter van je camera gebruikt om automatisch de hoeveelheid flitslicht aan te passen. Dat klinkt toch goed? In sommige gevallen werkt het zelfs. Maar als het niet werkt (en mijn ervaring zegt dat het maar al te vaak niet werkt of eenvoudigweg bij meerdere opnamen niet consistent is), wat dan? Ik heb zo veel mensen meegemaakt die bij gebruik van TTL al snel op een punt aankomen waarbij ze zeggen: 'Nou, ik zal wel niet goed zijn in flitsen, want dit ziet er uit als [voeg hier zelf je favoriete woord voor 'stront' in], dus laat ik maar stoppen met flitsen.' Ik durf te beweren dat TTL in feite een van de belangrijkste oorzaken is van het 'ik haat mijn flitser'-syndroom, waaraan veel fotografen lijden die ik daar de laatste jaren naar heb gevraagd. Maar gelukkig hoeft jij geen slachtoffer te worden van deze rammelende technologie. Nu weet ik wat een aantal van jullie nu gaat zeggen: 'Nou, Joe McNally gebruikt TTL en zijn flitsfoto's zijn geweldig!' Dat klopt. Dat zijn ze zeker. Maar dit is het probleem: jij bent niet Joe McNally. Joe kan een batterij van 9 volt, een stukje kauwgom en een reservelampje nemen en daarmee een portret zodanig belichten dat Rembrandt het gebruik van invallend licht door een raam zou gaan heroverwegen. Joe is niet zoals jij en ik. Alle vergelijkingen met of verwijzingen naar Joe lopen spaak, omdat hij de magische eenhoorn van de flitsfotografie is. Oftewel, hij is niet van deze aarde. Voor ons gewone stervelingen is TTL niet de manier (ik zie het in feite zelfs als een vijand). In plaats daarvan hebben wij behoefte aan iets eenvoudigs dat altijd werkt. Spoiler alert: dat gaan we tegenkomen op bladzijde 22.

De meest voorkomende reden dat flitsfoto's er slecht uitzien

Als je niet tevreden bent met de resultaten die je flitsfotografie opleveren en je zou me een voorbeeld laten zien van een foto die je niet mooi vindt, is het bijna zeker dat ik zou zeggen dat de flits te fel is (zoals in de foto hierboven). Het is het meest voorkomende probleem dat ik tegenkom en het is een behoorlijk significant probleem. Het hele idee achter flitsfotografie is namelijk dat het er niet uitziet alsof je flitslicht hebt gebruikt, het is de bedoeling dat je natuurlijk licht nabootst. Wanneer je flitskracht te hoog is, lijkt het alsof je een bouwlamp hebt gebruikt om je onderwerp te belichten. Dat licht is bedoeld om dingen te verlichten, niet om ze mooi te laten lijken, maar dat is wel de uitstraling die ik keer op keer tegenkom. Wanneer flitsen met behulp van een flitser vanaf de flitschoen goed is gebeurd, kun je niet met zekerheid zeggen of men wel een flitser heeft gebruikt. Een belangrijk deel van dat proces komt door het gebruik van de juiste hoeveelheid licht, door de flitskracht zodanig in te stellen dat de belichting er natuurlijk uitziet en mooi samengaat met het bestaande licht (meer over hoe je dit precies doet, lees je in het hoofdstuk over camera-instellingen). Maar voor nu is het genoeg als je gaat letten op de flitskracht van je flitser en met name dat deze niet te fel is (met andere woorden: de flitskracht staat niet te hoog ingesteld). Alleen dat al zorgt ervoor dat je op weg gaat naar betere foto's waarbij je een flitser gebruikt.

Plaats je flitser niet boven op je camera

Er zijn een of twee uitzonderingen op deze regel (zie hoofdstuk 7), maar voor het overgrote deel is het plaatsen van een flitser in de flitsschoen boven op je camera het slechtste wat je kunt doen. Dat is het recept voor verschrikkelijke, harde, onflatteuze foto's. Het lijkt wel of je het doet om iemand terug te pakken die jou 'iets heeft aangedaan'. Zie het zo: de pop-upflitser die je tegenwoordig op veel consumentencamera's tegenkomt (je zult zien dat je ze niet op professionele camera's van Canon of Nikon tegenkomt) veroorzaakt het miserabelste, hardste licht op aarde (om je een idee te geven van hoe hard het is: de flits voor het maken van pasfoto's voor je rijbewijs is ook daar geplaatst, je kunt dus vergelijkbare resultaten verwachten). Het is gewoon gemeen ten opzichte van iemand die niet voor een pasfoto komt. Een groot deel van het probleem is de positie recht boven op je camera, van waaruit je recht in iemands gezicht flitst. Dus als die pop-upflitser al zo vreselijk is (en dat is hij), wat gebeurt er dan wanneer je een grotere, sterkere flitser boven op je camera plaatst? Je creëert dan gewoon een nog krachtiger en harder, miserabeler licht. Het is alsof je bij de Champions Leaguefinale van de pasfotobelichting bent. Als je de kans wilt krijgen om mooie foto's te maken met je flitser, moet, moet, moet, moet, moet (het aantal keren 'moet' zal in dit geval nooit genoeg zijn) moet je hem van de bovenkant van je camera afhalen en naar de zijkant verplaatsen, zodat je foto's schaduwen, diepte en allure krijgen. Zonder dat zullen je portretten er vlak, uitgebleekt en afschuwelijk uitzien (maar je onderwerp zal in ieder geval in staat zijn om met zijn foto een biertje te kopen en in een nachtclub toegelaten te worden).

Gebruik je pop-upflitser nooit om te proberen je flitser op afstand aan te sturen. Nooit!

Wanneer je een andere flitser los van je camera gebruikt, zou je de ingebouwde flitser kunnen gebruiken om deze aan te sturen. Ik ga je vertellen hoe je dat doet, maar ik zeg vooraf alvast dat je dit nooit moet doen. Nooit! Het is een valstrik die al sterkere mannen dan ik ten val heeft gebracht. Hoewel het technisch zou moeten werken, werkt het *niet* wanneer je klant op de stoep staat of wanneer je een bruiloft moet fotograferen of wanneer het gewoon belangrijk is dat de flitser ook echt afgaat. De betrouwbaarheid ligt ergens tussen die van een sensorkraan in een urinoir en die van een Fiat 500L. Het idee is eenvoudig: je stelt je pop-upflitser in op een bepaalde modus waarin deze niet genoeg licht geeft om iets te belichten. In plaats daarvan stuurt deze slechts een kleine lichtpuls, waardoor andere flitsers worden aangestuurd. Deze gaan af en toe af, vooral wanneer je het aan het testen bent en nauwelijks wanneer het er toe doet. Zei ik al dat de sensor op de flitser duidelijk zichtbaar moet zijn voor die lichtpuls? Oef. Ik weet wat je nu denkt: maar ik heb gezien dat Joe McNally er acht flitsers mee liet afgaan! Deze flitsers flitsen slechts uit respect. De rest van ons gaat nat. Ik kan je tientallen beschamende verhalen vertellen over hoe die 'zichtlijn- of lichtpulstechniek' mij en mijn collega's in de steek heeft gelaten. Maar je kunt deze nachtmerrie volledig links laten liggen door gewoon een draadloos triggersysteem te gebruiken. Ze zijn eenvoudig en werken altijd. Als je flitser niet goed wordt aangestuurd, ga je deze nooit waarderen en ook niet gebruiken, dus is het hele flitsavontuur gedoemd om te mislukken. Maar zo hoeft het niet te gaan. Zorg gewoon voor een echt draadloos triggersysteem. Ze zijn tegenwoordig niet duur meer (zie de volgende bladzijde). Het is tijd om het op de juiste manier te doen om zo de resultaten te krijgen waarvan je altijd gedroomd hebt.